

Арнайы экономикалық аймақтарды басқару

Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясын құру

1. Қазақстан Республикасы Үкіметінің арнайы экономикалық аймақты құру туралы қаулысы қолданысқа енгізілгеннен кейін Қазақстан Республикасының Үкіметі немесе облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органы акционерлік қоғамның немесе жауапкершілігі шектеулі серіктестіктің ұйымдық-құқықтық нысанында арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясын құру және (немесе) құруға қатысу туралы шешім қабылдауға тиіс.

2. Арнайы экономикалық аймақ құрылған жағдайда:

1) Қазақстан Республикасының Үкіметі;

2) облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органы басқарушы компанияның құрылтайшылары бола алады.

Басқарушы компания Қазақстан Республикасының акционерлік қоғамдар туралы заңнамасында белгіленген ерекшеліктер ескеріле отырып, мемлекеттік емес заңды тұлғаның, оның ішінде басқа елдерде немесе Қазақстан Республикасында арнайы экономикалық аймақтарды басқару тәжірибесі бар шетелдік заңды тұлғаның қатысуымен де құрылуы мүмкін.

Бұл ретте құрылған басқарушы компанияда басқарушы компания шығарған жарғылық капиталға қатысу үлестерінің (дауыс беретін акциялардың) жиырма алты пайызынан аспайтыны мемлекетке тиесілі болуға тиіс.

Мемлекеттік емес заңды тұлғаға, оның ішінде шетелдік заңды тұлғаға акционерлік қоғамдар акцияларының мемлекеттік пакетін немесе жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің жарғылық капиталға қатысу үлестерін сату тәртібі "Мемлекеттік мүлік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының [105-бабында](#) белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

Басқарушы компаниялардың мемлекетке тиесілі жарғылық капиталға қатысу үлестері (дауыс беретін акциялары) бірыңғай үйлестіру орталығына сенімгерлік басқаруға берілуі мүмкін.

3. Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясы болып осындай басқарушы компанияның жарғылық капиталға қатысу үлестерінің (акцияларының) жиырма алты пайызынан аспайтыны мемлекетке тиесілі болуы шартымен мемлекеттік емес заңды тұлға, оның ішінде шетелдік заңды тұлға айқындалуы мүмкін.

Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған басқарушы компаниялардың жарғылық капиталға қатысу үлестерін (акцияларын) мемлекетке беру тәртібі Қазақстан Республикасының мемлекеттік мүлік туралы заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

4. Уәкілетті орган құрылуына мемлекеттік емес заңды тұлға қатысатын арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясымен арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясының функцияларын тиісінше орындау жөніндегі шартты жасасады.

5. Мұндай басқарушы компания функцияларды тиісінше орындау жөніндегі шарт шеңберінде өзіне жүктелген міндеттемелерді орындамаған жағдайда, уәкілетті орган шартты Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне сәйкес бұзуға құқылы.

6. Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясы құрылтайшысының шешімі бойынша бірнеше арнайы экономикалық аймақта бір басқарушы компанияның жұмыс істеуіне жол беріледі.

7. Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясы индустриялық аймақты басқаруды бір мезгілде жүзеге асыра алады.

8. Басқарушы компанияның бірінші құрылтай жиналысы (құрылтай шартына қол қою, жалғыз құрылтайшының шешімін шығару) Қазақстан Республикасы Үкіметінің басқарушы компанияны құруға мемлекеттің қатысуы туралы шешімі қабылдаған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірілмей өткізілуге (жүзеге асырылуға) тиіс.

9. Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясы арнайы экономикалық аймақтың орналасқан жері бойынша "Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен тіркеледі.

10. Акционерлер (қатысушылар) басқарушы компанияның директорлар кеңесінің (байқаушы кеңесінің) құрамына Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы ұсынған адамдар қатарынан, лауазымы бойынша директорлар кеңесінің басқарушы компанияны стратегиялық жоспарлау мәселелері жөніндегі комитетін басқаратын (байқаушы кеңестің төрағасы болып табылатын) тәуелсіз директорды (байқаушы кеңестің мүшесін), сондай-ақ бірыңғай үйлестіру орталығы ұсынған адамдар қатарынан тәуелсіз директорды (байқаушы кеңесінің мүшесін) сайлайды.

11. Уәкілетті орган арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясымен шарт жасасады, оның шеңберінде соңғысы өзіне арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясының функцияларын тиісінше орындау және шешуші көрсеткіштерге қол жеткізу жөнінде міндеттемелер қабылдайды.

12. Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясы құрылған немесе айқындалған күнінен бастап екі ай ішінде уәкілетті органмен келісу бойынша арнайы экономикалық аймақтың жылдық нысаналы индикаторларды қамтитын, үш жылдық кезеңге арналған даму стратегиясын бекітеді.

Бұл стратегия арнайы экономикалық аймақтың даму динамикасы ескеріле отырып, әрбір үш жыл сайын қайта бекітілуге жатады.

Арнайы экономикалық аймақтың кейіннен тартылған басқарушы компаниялары өз қызметін арнайы экономикалық аймақтың бұрын бекітілген даму стратегиясына сәйкес жүзеге асырады.

Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясының функциялары

Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясының функцияларына:

- 1) арнайы экономикалық аймақтардың жұмыс істеу мәселелері бойынша мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасасу;
- 2) арнайы экономикалық аймақтың басым қызмет түрлерін жүзеге асыратын қатысушыларына және қосалқы қызмет түрлерін жүзеге асыратын тұлғаларға жер учаскелерін уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға), кейінгі жер пайдалануға (қосалқы жалға), уақытша пайдалануға (жалға) немесе уақытша кейінгі пайдалануға (қосалқы жалға) беру және инфрақұрылым объектілерін мүліктік жалдауға (жалға) немесе қосымша жалдауға (қосалқы жалға) беру;
- 3) қызметті жүзеге асыру туралы шарттарды жасасу және бұзу;
- 4) арнайы экономикалық аймақтар қатысушыларының жыл сайынғы есептері негізінде, уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен уәкілетті органға және бірыңғай үйлестіру орталығына арнайы экономикалық аймақтар қызметінің нәтижелері туралы есептілікті ұсыну;
- 5) арнайы экономикалық аймақтың әлеуетті қатысушыларын тарту;
- 6) инфрақұрылым объектілерін салу және арнайы экономикалық аймақтардың өзге де қызмет түрлерін жүзеге асыру үшін инвестициялар тарту;
- 7) арнайы экономикалық аймақтың қатысушыларына берілмеген жер учаскелерінде бекітілген техникалық-экономикалық негіздемеге сәйкес инфрақұрылым объектілерін салуды жүзеге асыру;
- 8) "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясының "бір терезе" қағидаты бойынша жұмыс істеуі үшін қабылдау орындарын ұйымдастыру;
- 9) қызметті жүзеге асыру туралы шарттар талаптарының орындалуын мониторингтеу;
- 10) арнайы экономикалық аймақта жаңа өндірістерді құру бойынша маркетингтік зерттеулер жүргізу;
- 11) арнайы экономикалық аймақтарды дамыту және ілгерілету жөніндегі іс-шараларды өткізу;
- 12) арнайы экономикалық аймақтардың әлеуетті қатысушыларын, өтініш берушілерді, арнайы экономикалық аймақтардың қатысушыларын ақпараттық қолдап отыруды қамтамасыз ету, оның ішінде арнайы экономикалық аймақтардың әлеуетті қатысушыларының, өтініш берушілердің, арнайы экономикалық аймақтар қатысушыларының мемлекеттік органдар, жеке кәсіпкерлік субъектілерінің бірлестіктері өкілдерімен кездесулерін ұйымдастыру;
- 13) арнайы экономикалық аймақта индустриялық-инновациялық және инвестициялық жобаларды іске асыру үшін инвестициялар тарту;
- 14) арнайы экономикалық аймақтардың әлеуетті қатысушыларымен, өтініш берушілермен, арнайы экономикалық аймақтардың қатысушыларымен "бір

терезе" қағидаты бойынша өзара іс-қимыл жасасу мен жұмыс жүргізу және осы қағидатты іске асыру шеңберінде, оның ішінде мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді алған кезде мемлекеттік органдармен және өзге көрсетілетін қызметтерді алған кезде өзге де ұйымдармен өзара іс-қимыл жасасу кезінде арнайы экономикалық аймақтар қатысушыларының мүдделерін білдіру;

15) коммуналдық, логистикалық және сервистік көрсетілетін қызметтерді ұсыну;

16) мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларына қатысу;

17) бизнес-жоспарларды, техникалық-экономикалық негіздемені, жобалау-сметалық құжаттаманы және өзге де жобалау құжаттамасын әзірлеу бойынша қызметтер көрсету;

18) арнайы экономикалық аймақтың аумағында құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүзеге асыру және арнайы экономикалық аймақтың қатысушыларына осындай көрсетілетін қызметтерді ұсыну;

19) арнайы экономикалық аймақтың аумағын абаттандыру және күтіп-ұстау жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру;

20) арнайы экономикалық аймақтың қатысушыларына консалтингтік және маркетингтік көрсетілетін қызметтерді ұсыну;

21) арнайы экономикалық аймақтың аумағында тұрғызылатын инфрақұрылым және кәсіпкерлік қызмет объектілері бойынша сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласында техникалық қадағалауды жүзеге асыру және инжинирингтік көрсетілетін қызметтерді ұсыну;

22) Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де функциялар жатады.

Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясын басқару үшін адамдарды іріктеу

1. Қазақстан Республикасының Үкіметі немесе жергілікті атқарушы орган арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясын құрған жағдайда, арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясының басшысы Қазақстан Республикасының Үкіметі арнайы экономикалық аймақты құру туралы шешім қабылдаған күннен бастап күнтізбелік алпыс күн ішінде уәкілетті орган тиісті мүдделі мемлекеттік органдармен және бірыңғай үйлестіру орталығымен бірлесе отырып өткізген конкурстық іріктеу қорытындылары бойынша тағайындалады.

2. Конкурстық комиссияның оң шешімі конкурстық іріктеуден өткен адаммен еңбек шартын жасасуға негіз болып табылады.

Конкурстық комиссияның оң шешімі болған жағдайда, Бірыңғай үйлестіру орталығы конкурстың қорытындылары шығарылған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде басқарушы компанияның директорлар кеңесінің отырысына конкурстық іріктеуден өткен адамды басқарушы компанияның басшысы лауазымына тағайындау туралы ұсыныс енгізеді.

Басқарушы компанияның директорлар кеңесі (жалғыз қатысушының немесе қатысушылардың жалпы жиналысының шешімімен) конкурстық іріктеуден өткен адаммен еңбек шартын жасасу туралы шешім қабылдайды, онда оның қызметінің шешуші көрсеткіштері қамтылуға тиіс.

3. Қызметтің шешуші көрсеткіштеріне қол жеткізбеу арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясының басшысымен еңбек қатынастарын тоқтатуға негіз болып табылады.

4. Басқарушы компанияның бірінші басшысы қызметтің шешуші көрсеткіштеріне қол жеткізбеген жағдайда, уәкілетті орган директорлар кеңесінің қарауына еңбек шартын бұзу туралы ұсыну енгізеді.

Директорлар кеңесі еңбек шартын бұзу бойынша тиісті шаралар қабылдамаған жағдайда, мұндай басқарушы компаниямен арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясының функцияларын тиісінше орындау жөніндегі шарт бұзылады.